

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Digieuroasetus

ATTE JANTUNEN, FINANSSISIHTEERI
PANKKI- JA INFRASTRUKTUURIYKSIKÖ
DIGITAALISEN EURON KANSALLINEN SEURANTARYHMÄ
1.11.2023

Yhtenäisvaluutta- paketti

- Eurokäteisen laillisen maksuvälineen asema
- **Digitaalista euroa koskeva lainsäädäntö**

THE EURO: Single Currency Package

Laillisen maksuvälineen asema

- Velvoite kauppiaille hyväksyä täydestä nimellisarvosta. Digitaalinen euro vapauttaa velallisen maksuvelvollisuudestaan
- Maksuvelvoitteen velkoja ei voi kieltäytyä ottamasta vastaan digitaalista euroa, ellei maksaja ja velkoja ole sopinut muusta maksutavasta
 - Yksipuolinen (kauppiaan suunnalta tapahtuva) poissulkeminen kielletään, sopimisen tulee perustua neuvotteluun, ei valmiisiin ehtoihin
- Poikkeuksena mm. mikroyritykset, jotka eivät ota sähköisiä maksuja vastaan, komissio voi myös asettaa lisää poikkeuksia

Jakelumallista

- Maksupalveludirektiivin määrittelemät maksupalveluidentarjoajat kuten:
 - Maksulaitokset, sähkörahayhteisöt ja luottolaitokset
- Digitaalisen euron perusmaksupalvelut tulee tarjota henkilöasiakkaille veloitusetta
- Jakeluvelvoite:
 - **Luottolaitokset**, jotka tarjoavat perusmaksutilejä
 - Jäsenvaltioiden on osoitettava **julkinen toimija**, joka on velvoitettu tarjoamaan yleisölle digitaalisen euron peruspalveluita ja käyttöapua kasvatusten
 - Esim. alueellinen/paikallinen viranomainen tai postisiirtolaitos

Digitaaliselle eurolle asetettavat rajoitteet

- Digitaaliselle eurolle **ei voi maksaa korkoa**
- EKP:n tulee kehittää välineet, joilla rajoitetaan käyttöä arvon säilyttäjänä (eli sijoituskohteena)
 - Välineiden parametrien ja käytön tulee:
 - 1. Turvata rahoitusjärjestelmän vakaus
 - 2. Varmistettava digitaalisen euron käytettävyys maksuvälineenä
 - 3. Oltava suhteellisuusperiaatteen mukaisia
- Rajoituksia sovellettava yhdenmukaisesti euroalueella
- **Maksupalveluntarjoajat soveltavat** rajoituksia asiakkaiden tileihin
 - Vastaavaan tyyliin esimerkkinä pankkikortille asetettavat nosto- ja käyttörajoitukset

Maksuvälineen aseman korostaminen

- Kauppiailta veloitettavia maksutapahtumaprovisioita ehdotetaan rajattavaksi suhteuttaen maksamisen todellisiin kustannuksiin tai vaihtoehtoisiin maksutapoihin
- *Kauppiaalta veloitettava palvelumaksu tai palveluntarjoajien välinen palkkio* ei saa ylittää **pienintä** seuraavista kahdesta määrästä:*
 - *a) maksupalveluntarjoajille digitaalisilla euroilla suoritettavien maksujen tarjoamisesta aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien kohtuullinen voittomarginaali;*
 - *b) vastaavista digitaalisista maksuvälineistä pyydetyt palkkiot tai maksut.*

Tekniset ominaisuudet ja jakelutavat

- **Offline** ja online-maksut oltava mahdollisia alusta alkaen
- Ohjelmitava raha poissuljettu, eli sitä ei voisi ohjelmoiden rajata käytettäväksi vain tiettyihin käyttökohteisiin - ehdolliset maksut, esimerkiksi toistuvat maksut taas tulisi olla mahdollisia
- Laitevalmistajien tulee avata mobiililaitteiden teknologiarajapinnat (FRAND)
- EKP:n tulisi pyrkiä yhteentoimivuuteen yksityisten maksuratkaisujen kanssa
- EKP voi maksutapahtumien turvallisuuden varmistamiseksi kehittää petosten havaitsemis- ja torjuntamekanismin

QR-codes

NFC

Internet via an
alias/ proxy

Internet via
introducing card
PAN

Yksityisyyden suoja ja rahanpesun estäminen

Yksityisyyden suoja

- EKP tai kansalliset keskuspankit voivat käsitellä henkilötietoja:
 - Maksutapahtumien selvityksen ja sen infrastruktuurin vaatimissa tarkoituksissa
- Henkilötietoja tulee käsitellä käyttäen huippuluokan turvallisuutta ja yksityisyyttä turvaavin toimin, kuten hyödyntäen salausta ja salanimiä (pseudonymisation)
 - **Henkilötietoja ei tule voida EKP:n tai kansallisten keskuspankkien toimesta yhdistää käyttäjään.**

Rahanpesun estäminen

- Online-maksujen osalta sama toimintamalli kuten nykyisissäkin sähköisissä maksutavoissa
- **Offline-maksujen** maksutapahtumatietoihin ei maksupalveluntarjoajilla, EKP:llä tai kansallisilla keskuspankeilla ole pääsyä.
- Maksupalveluntarjoajilla on näkyvyys vain offline-maksuvälineeseen ja sieltä pois tehtävien talletusten ja nostojen maksudataan
 - Käytännössä sama, kuin nykytila käteisnostojen ja talletusten osalta.
- Komissiolla on valtuus komiteamenettelyn kautta asettaa maksu- ja talletusrajoja ilman verkkoyhteyttä tapahtuvalle digitaalisen euron maksamiselle.

Valtioneuvoston kannasta U 60/2023 vp

- Kannattaa toimia mahdollisen digitaalisen euron aseman selkiyttämiseksi lainsäädännössä
- VN suhtautuu myönteisesti kilpailun lisäämiseen vähittäismaksamisessa
 - Maksaminen on taloudellisen toiminnan perusedellytys – keskittynyt markkina ei välttämättä mahdollista talouden ja yhteiskunnan kannalta tasapainoista tilannetta
- Rahajärjestelmän uskottavuus perustuu luottamukseen, yleisön pääsy keskuspankkirahaan tulisi mahdollistaa myös jatkuvasti digitalisoituvassa taloudessa
- Laillisen maksuvälineen asema: keskuspankkirahaa sen eri muodoissa tulisi pyrkiä sääntelemään pitkälti samoin ehdoin, ottaen kuitenkin huomioon sekä digitaalisen maksamisen että käteisrahan ominaispiirteet
- Jakeluvelvoitteen tulee olla lähestymistavaltaan tasapainoinen tukeakseen riittävässä määrin taloudellista osallistamista laajana kokonaisuutena kansalliset erityispiirteet huomioon ottaen.
 - julkiselle toimijalle asetettavaan jakelu- ja palveluvelvoitteeseen liittyy **useita avoimia kysymyksiä**
- Tekninen toteutus: Saavutettavuus tärkeää; myönteinen näkökulma offlineen; eIDAS-asetuksen lompakkosovellusten ja digitaalisen euron yhteentoimivuutta koskeva vaatimus vielä epäselvää; FRAND – tärkeää kilpailullisten markkinoiden edistämiseksi
- Yksityisyyden ja henkilötietojen suojan korkean tason ohella VN pitää tarpeellisena varmistua riskiperusteisesta lähestymistavasta rikostorjuntanäkökohtien osalta.
- Kiinnittää huomiota asetuksen nopeaan voimaantuloaikaan ja annettujen toimivaltuuksien tulisi olla perusteltuja, oikeasuhtaisia ja tarkkarajaisia

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

ETUNIMI.SUKUNIMI@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET